



MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

chicken

O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi

_____ hokimligi

_____ maktabgacha va maktab ta'limi

_____ bo'limi

_____ maktabgacha va

maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi

_____ maktabgacha ta'lim tashkiloti

PSIXOLOGI

_____ning

2025-yil Yozgi sog'lomlashtirish davrida
ishlarini tashkil etish bo'yicha

METODIK TAVSIYA

Cat

Mouse

O'zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta'limi
vazirligining
2025-yil "19"-maydagi
162-son buyrug'iga
1-ilova

**Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yozgi sog'lomlashtirish davrini tashkil
etish bo'yicha Respublika ishchi guruh
TARKIBI**

- | | | |
|-----|------------------|--|
| 1. | F.Boqiyev | - Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri o'rinbosari, <i>ishchi guruh rahbari</i> |
| 2. | H.O'rinov | - Maktabgacha ta'lim tizimi faoliyatini muvofiqlashtirish departamenti direktorining birinchi o'rinbosari, <i>ishchi guruh rahbari o'rinbosari</i> |
| 3. | F.Kushnazarov | - Soha infratuzilmani rivojlantirish departamenti direktori, <i>a'zo</i> |
| 4. | M.Yuldashev | - Pedagog kadrlarni tayyorlash va kasbiy rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 5. | A.Kamalov | - Ta'lim tashkilotlarida tarbiyaviy ishlarni va chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlikni muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 6. | L.Berdiyeva | - Maktabgacha ta'lim tizimi faoliyatini muvofiqlashtirish departamenti direktori o'rinbosari, <i>a'zo</i> |
| 7. | S.Maxsudov | - Ta'lim tashkilotlarini litsenziyalash bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 8. | X.Turaxodjayev | - Sog'lom ovqatlantirishni tashkil etish va tibbiy xizmat ko'rsatishni muvofiqlashtirish bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 9. | G.Parpiyeva | - Maktabgacha ta'lim tashkilotlariga metodik xizmat ko'rsatish va ta'lim sifatini ta'minlash bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 10. | D.Xasanova | - Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarni salomatligini ta'minlash bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i> |
| 11. | S.Rahmonberdiyev | - Maktabgacha ta'lim tashkilotlariga metodik xizmat ko'rsatish va ta'lim sifatini ta'minlash bo'limi bosh mutaxassisi, <i>kotib</i> |

Izoh: *Ishchi guruh a'zolari boshqa ishga o'tgan taqdirda uning o'rniga tayinlangan yoki vazifa yuklatilgan shaxs ishchi guruh a'zosi hisoblanadi.*

O‘zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab
ta’limi vazirligining
2025-yil “19”-maydagi
162-son buyrug‘iga
2-ilova

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA’LIMI VAZIRLIGI**

**MAKTABGACHA TA’LIM
TASHKILOTLARIDA YOZGI
SOG‘LOMLASHTIRISH ISHLARINI
TASHKIL ETISH BO‘YICHA
METODIK TAVSIYA**



Toshkent-2025

KIRISH

Maktabgacha yoshdagi bolalarning sog'lom rivojlanishi va ularning jismoniy, ma'naviy, intellektual qobiliyatlarini shakllantirishda maktabgacha ta'lim tashkilotlarining roli katta ahamiyatga ega.

Yozgi davr bolalar uchun nafaqat dam olish, balki sog'lom sog'ligini mustahkamlash, tabiat bilan yaqindan aloqa qilish, ko'nikma va qadaniyatni shakllantirish, yangi ko'nikmalarni egallash va o'zaro munosabatlarni mustahkamlash uchun qulay imkoniyatdir.

Shuning uchun ham yozgi sog'lomlashtirish faoliyatini tashkil etish maktabgacha ta'lim tashkilotlarining ustuvor faoliyatidan biri hisoblanadi.

Ushbu metodik tavsiyaning maqsadi – maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yozgi davrni samarali tashkil etish, bolalarni qiziqarli pedagogik jihatdan mazmunli faoliyat sharoitlarini yaratish, shuning uchun ham bolalar salomatligini mustahkamlashga qaratilgan yagona yondashuvni shakllantirishga ko'maklashishdir.

Unda yozgi oylarda bolalar bilib olingan faoliyat turlari, mehnat va dam olish tartibi, ommaviy sog'liqni saqlash tashkilotlari, ota-onalar ishtiroki, xavfsizlik texnikasi qoidalarini kabi ahamiyatli masalalarni topgan.

Metodik tavsiya O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi" 2019-yil 13-maydagi O'RQ-595-son, "Ta'lim to'g'risida" 2020-yil 23-sentabrdagi O'RQ-595-son Qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standartini tasdiqlash to'g'risidagi" 2019-yil 13-maydagi 802-son, "Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini yanada ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi" 2019-yil 13-maydagi 391-son Qarorlar bilan davlat maktabgacha ta'lim muassasalarida sog'lom ovqatlanishni ta'minlashda takomillashtirish to'g'risidagi" 2019-yil 25-iyuldagi 62-son qaroriga asoslanib, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi va Sog'liqni saqlash vazirligining "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning hayotiy salomatligini muhofaza qilishni tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash to'g'risida" 2018-yil 30-apreldagi 20/1, 10-qq/1-son qo'shma qarorlariga asoslanib, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2018-yil 14-mayda e'lon qilingan o'tkazilgan, ro'yxat raqami 3012), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining "Maktabgacha ta'lim muassasalarining joylashuvi, tashkil etilishi va tashkillashtirishga oid sanitariya-gigiyenik talablar" 2021-yil 1-martdagi 0355-18-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 1-martda hisobga olindi, hisob raqami 6-son), O'zbekiston Respublikasi Bosh davlat sanitariya vrachining "O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanayotgan bolalarni xavfsiz

va sifatli ovqatlanishini tashkil etilishiga oid gigiyenik talablar

" 2021-yil 17-iyuldagi 0016-21-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida

ovqatlanishni ta'minlash to'g'risida" 2021-yil 17-iyuldagi 0016-21-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida

ovqatlanishni ta'minlash to'g'risida" 2021-yil 17-iyuldagi 0016-21-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida

ovqatlanishni ta'minlash to'g'risida" 2021-yil 17-iyuldagi 0016-21-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida

ovqatlanishni ta'minlash to'g'risida" 2021-yil 17-iyuldagi 0016-21-son qarori (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son), O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida

tibbiy xizmatni takomillashtirish to'g'risida" 2024-yil 11-dekabrdagi 18 va 41/qq-son qarori va boshqa amaldagi mavjud me'yoriy huquqiy hujjatlar asosida hamda sog'lom turmush tarzini rag'batlantirish dasturlari va xalqaro tajribalar asosida ishlab chiqilgan bo'lib, barcha yosh guruhidagi bolalar, pedagoglar hamda ot-onalar uchun qo'llanma vazifasini o'taydi.

Yozgi sog'lomlashtirish ishlarini tizimli tashkil etish orqali bolalarning immunitetini oshirish, ularga tabiatni asrash va parvarish qilish tuyg'usini singdirish, jismoniy faollikni rag'batlantirish va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga erishiladi.

Metodik tavsiya maktabgacha ta'lim xodimlariga yozgi davrda bolalar bilan ishlash jarayonida yordam berish, ularning kasbiy ko'nikmalarini yanada rivojlantirish va sog'lom avlod tarbiyasiga hissa qo'shish maqsadida tayyorlangan. Undan samarali foydalanish orqali har bir bolaning yozgi sog'lomlashtirish davrini mazmunli, xavfsiz va esda qolarli qilishga erishish mumkin.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti psixologining yozgi sog'lomlashtirish davrini samarali tashkil etishdagi asosiy vazifalari:

Yoz davrida bolalarning ruhiy salomatligini ta'minlash va ularning to'liq va o'z vaqtida rivojlanishiga ko'maklashish.

Yoz davrida pedagoglarni o'qitish sohasidagi psixologik nazariyalar va tadqiqotlar hamda bolalarni rivojlantirish va tarbiya qilishga xos xususiyatlari bilan tanishtirish.

Psixosomatik kasalliklarning oldini olishda hissiy va psixik qulaylikni yaratish.

Tarbiyachilarni psixologik jihatdan o'zini o'zi bo'lajak qobiliyatlari bilan tanishtirish.

Tarbiyachilarning o'z-o'zini takomillashtirish va o'z motivatsiyasini rivojlantirish hamda namoyon qilish uchun yo'l yaratish va aloqa to'siqlarini yengib o'tish. Bolalarni o'qitish, tarbiyalash va rivojlantirish bo'yicha ota-onalarning psixologik mahoratini oshirish.

Yoz davrida sog'liqni saqlash tarbiyasini joriy etish.

Ta'lim-tarbiyaning mumkin bo'lgan malakalarni aniqlash maqsadida bolalarning individual xususiyatlari, qobiliyatini rivojlantirish imkoniyatlari va istiqbollari to'g'risida umumiy olish.

Ota-onalarga bola, uning shaxsiy va ijtimoiy munosabatlarning xususiyatlari haqida qo'shimcha ma'lumot berish.

Bolalarning aqlidagi bilimlarni individual xususiyatlarini aniqlash (o'zini o'zi qadrlash, davlat darajasi, shaxsiy xususiyatlar va fazilatlar, hissiy ko'rinishlar, xususiyatlar; barqarorlik, e'tiborni anglash)

Bolalarning o'z va tengdoshlarga nisbatan ijobiy munosabatni rivojlantirish va eshitish qobiliyatini shakllantirish, o'zini va boshqa odamlarni o'qitishni o'rgatish.

Yozgi-havoning rivojlanish sohasi vazifalari har kuni barcha faoliyat turlari va rivojlantirish markazlarida hal qilinadi. Maktabgacha yoshdagi bolaning eng qimmatli va qiziqarli bo'lgan o'yin faoliyatida ham shu vazifalar samarali amalga oshiriladi. Shuning uchun, yoz davrida bolaning yoshi, o'yin malakalarini rivojlantirishga qaratilgan ijodiy o'yinlarga alohida e'tibor qaratiladi.

Kichik guruh tarbiyachilari bolalarning bosh va qo'shimcha rollarni ijro etganda o'zaro hamkorlikda bo'lishlariga ahamiyat berishlari, katta guruhlarda esa o'yin syujetini yaratishga, syujetli-rolli o'yinlarda faollik ko'rsatishga e'tibor berishlari kerak.

Kattalarning o'yin jarayonidagi ishtiroki uyatchan, tortinchoq bolalarda liderlik (yetakchilik) sifatlarini shakllantirishga imkon bersa, o'ziga yuqori baho beradigan bolalar esa o'zaro kelishib birgalikda bajarishga, ikkinchi darajali rollarni ijro etishga undaydi.

Yozgi sogʻlomashtirish davrida bolalarni yoʻl harakati va hayot xavfsizligi qoidalari bilan tanishtirish va ularni mustahkamlashga katta eʼtibor berish lozim. Tarbiyalanuvchilar biror ertak qahramonlari yordamida yoshlariga mos ravishda yoʻl belgilari bilan tanishishlari, koʻchada, uyda, jamoat joylarda, tabiat qoʻynida oʻzlarini qanday tutishlari, xavfsizlik qoidalarga qanday rioya qilishlari lozimligi toʻgʻrisidagi maʼlumotlarga ega boʻlib boradilar.

Bundan tashqari, kichik yoshdagi bolalarning moslashuvini tashkil qilish boʻyicha psixologlarning tavsiyalarini inobatga olish hamda “Onam bilan birga” moslashuv guruhlarini tashkil etish tavsiya etiladi.

MAKTABGACHA TAʼLIM TASHKILOTLARIDA YOZGI SOGʻLOMLASHTIRISH ISHLARINI TASHKIL ETISH

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining “Oʻzbekiston – 2030” strategiyasi toʻgʻrisida” 2023-yil 11-sentabrdagi Farmonida bir qator ustuvor vazifalar belgilab berildi.

Belgilangan vazifalar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni sogʻlom, jismoniy barkamol rivojlanishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratib berilishi, kognitiv va ijtimoiy koʻnikmalarni rivojlantirish, kommunikativ va ijodiy kompetensiyalarni shakllantirish, sogʻlomashtirish, chiniqtirishga qaratilgan tadbirlarni amalga oshirish, oʻquv yili mobaynida olgan bilim va koʻnikmalarini mustahkamlash ishlarini samarali tashkil etilishiga alohida eʼtibor qaratish zarur.

Ushbu davrda bolalar bilan oʻtkaziladigan barcha tadbirlarni yengillashtirish, qiziqarli va koʻtarinki oʻtishini taʼminlash, turli koʻngilochar tadbirlar, kichik sayrlarni muntazam tashkillashtirish, ijodiy va amaliy ishlarni bajartirish, quyosh, havo, suv muolajalarini oʻrinli qoʻllash, charchoqyozdi mashqlar va alohida belgilangan kun tartibiga qatʼiy amal qilish tavsiya etiladi.

Mazkur metodik tavsiyada barcha turdagi maktabgacha taʼlim tashkilotlarida tarbiyalanayotgan bola(*tarbiyalanuvchi*)lar bilan yozgi sogʻlomashtirish davrida (*1-iyundan 31-avgustgacha*) oʻtkaziladigan sogʻlomashtirish tadbirlarini tashkil etish koʻrsatilgan.

Yozgi sogʻlomashtirish davrida bolalar oʻquv yili davomida olgan bilimlarida yuzaga kelgan boʻshliqlarini inobatga olgan holda, “Ilk qadam” davlat oʻquv dasturi (*3-ilova. Numunaviy oʻquv reja*)ga muvofiq taʼlim-tarbiya jarayoni umumiy guruhlarda va erkin oʻyin faoliyati orqali rivojlantirish markazlarida (*4-ilova. Namunaviy yillik mavzuli reja*) tashkil etiladi va tarbiyalanuvchilar olgan bilimlari mustahkamlanadi.

Yozgi sogʻlomashtirish ish rejasini shakllantirishda tashkilot hududiy joylashuvi, bola yosh xususiyatlari va shaxsga yoʻnaltirilgan yondoshuv inobatga olinadi.

Yozgi sogʻlomashtirish davrida amalga oshiriladigan tashkiliy, metodik, sogʻlomashtirish hamda nazoratga doir chora-tadbirlar rejasini tashkilotning navbatdagi pedagogik kengashida tasdiqlanadi.

Tashkilotning yozgi sogʻlomashtirish davri ish rejasida taʼlim-tarbiya, sogʻlomashtirish-chiniqtirish, hamkorlik ishlari, sport va koʻngilochar tadbirlar,

tashkiliy ishlar (*obodonlashtirish, moddiy-texnik bazani boyitish*) aniq belgilab olinadi.

Yozgi sog'lomlashtirish davrida (*iyunning birinchi haftasida*) pedagog xodimlar "Bolalar xavfsizligi va sog'lig'ini muhofaza qilish" yo'riqnomasi bilan tanishtiriladi hamda direktor o'rinbosari, hamshira, jismoniy tarbiya yo'riqchisining yozgi davr uchun ish rejasi ishlab chiqiladi.

Yozgi sog'lomlashtirish tadbirlari samarali o'tkazilishi uchun harcha ta'lim tashkiloti jamoasining o'z vaqtida va puxta tayyorgarlik bilan tayyorlanishi zarur. Bu davrda bolalarning sog'lig'ini mustahkamlash uchun tabiiy muhit va joyatlardan foydalanib maydonchalarni va rivojlantirish muhitini tayyorlash uchun harcha tadbirlarni bolalarni rivojlanishi va ularni chiniqtirishga qaratilgan bo'lsa kerak.

Yozgi sog'lomlashtirish davrining vazifalari

Yozgi sog'lomlashtirish davrining maqsadlari:

Bolalarning sog'lig'ini muhofaza qilishni mustahkamlash;
jismoniy, aqliy va ijtimoiy salomatligini mustahkamlash, ularning kognitiv, kommunikativ, psixologik rivojlanishini qo'llab-quvvatlash;
sog'lomlashtirish va chiqniqtirish davrini tashkil etish;
tabiat qo'ynida dam olish uchun zarur sharoitlarni yaratish, ularni professional holatini yaxshilash va ularni hayotga faol tayyorlash;
bolalarning shikastlanishidan oldini olish;
yozgi davrda maktabdagi va tashqiridagi bolalarning harakat faolligini, ijtimoiy-hissiy rivojlanishini ta'minlash;
sayr va kuzatish uchun zarur muammolarni hal qilish, to'g'ri qarorlar qabul qilish, tanqidiy fikr yuritish;
bolalarning qiziqishlari va tayanch kompetensiyalarini shakllantirish, bilim va mahoratlarni mustahkamlashga qaratilgan ta'lim-tarbiya jarayonini o'ziga xos shakli va usullaridan foydalanish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratish.

Yozgi sog'lomlashtirish davrining vazifalari:

bolalarning salomatligi va jismoniy rivojlanishini yaxshilash, ularni axloqiy qadrlar, qiziquvchanlik va bilim faolligini rivojlantirish, madaniy-gigiyenik va sport ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini amalga oshirish;
bolalar hayoti va sog'lig'ini muhofaza qilishni, bolalarning sayrda mustaqil, ijodiy faolligini ta'minlash uchun sharoit yaratish;
bolalarning sog'lomlashtirish va dam olishlarini ta'minlash;
tabiiy omillardan (*havo, quyosh, suv*) keng foydalanish hisobiga bolalarni sog'lomlashtirish, chiniqtirish va jismoniy rivojlantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini amalga oshirish;
tabiat qo'ynida (*gulzor, bog', tajriba maydonchasi, ekologik yo'lakcha*) mehnatni tashkil etish, bilish faoliyati, turli xil ta'limiy-tarbiyaviy va harakatli o'yinlarni tashkil etish, amaliy kuzatish, tajriba-eksperimentlar, samarali ilmiy-tadqiqot faoliyati uchun tabiiy muhit (*sharoit*)dan foydalanish;

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

29 listdan iborat psixolog yoz davr metodik tavsiyani to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.



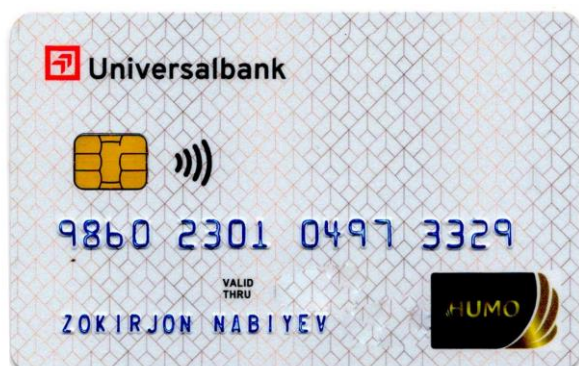
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiye Zokirjon



DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.